

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Технологічний травматизм у свинарстві. Кастрація кнурців / М. Чернозуб, О. Ємельяненко, С. Рубленко, А. Полтавець // Пропозиція. – 2014. – № 2. – С. 22–25.
2. Fredriksen B, Nafstad O, Marka CH, Dahl E, Choinski JU and Lium BM 2006. Artificial light programmes in entire male pig production – effects on androstenone, skatole and animal welfare. In Proceedings of the 19th International Pig Veterinary Society Congress, Copenhagen, Denmark, Abstract 39-05.
3. Boyle LA and Bjo rklund L 2007. Effects of fattening boars in mixed or single sex groups and split marketing on pig welfare. Animal Welfare 16, 259–262.

УДК 631.316.02

БОРИСЕВИЧ Ю.С., магістрант

Науковий керівник – **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail emel_79@ukr.net

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ КРИПТОРХІЗМУ У КНУРЦІВ

У статті наведені дані щодо поширення, методики оперативного лікування крипторхізму у поросят, а також описано можливі післяопераційні ускладнення та заходи щодо їх профілактики

Ключові слова: крипторхізм, кнурці, післяопераційні ускладнення.

Крипторхізм – це стан, який виникає, коли один або обидва яєчка не можуть опуститися в мошонку, що може знижувати фертильність і збільшують ризик злужкісних новоутворень яєчок [1]. Поширеність односторонніх і двосторонніх крипторхізм у свиней становить відповідно до 2,2 і 0,2 % [2].

У не опущеному сім'янику з черевної порожнини переривається нормальний сперматогенез через високу температуру і призводить до неприємного запаху свинина [3]. У нормальних свиней опущення яєчка в мошонку відбувається до моменту народження [1]. Традиційно свиней на відгодівлі зазвичай каструють у 3–5 денному віці. Якщо у цьому віці сім'яник у мошонці не пальпується вказує на крипторхізм, і зазвичай вимагає проведення операції для видалення неопущеної статеві залози [1]. Економічна вигода хірургічного втручання порівняно з вартістю поросяти і необхідно критично оцінити ризик операції.

Мета дослідження - вивчити способи зниження економічної шкоди при крипторхізмі кнурів в умовах свиногокомплексу ПП «Росава-агро» Білоцерківського району Київської області.

Об'єктом дослідження були новонароджені поросята, включаючи і кнурів з крипторхізмом, народжені протягом січня-травня 2023 року. Для визначення частоти народжуваності поросят-крипторхідів за один місяць був проведений підрахунок всіх живонароджених поросят у кожній групі, дослідженню було піддано 4 групи, тому що за місяць у відділення опоросу приходить 4 групи свиноматок. Кількість живонароджених поросят і їхньої статі фіксували в особистих картках свиноматок, кількість всіх живонароджених поросят відзначали в картці групи. Так як всі поросята незалежно від статі призначені для відгодівлі, в розрахунках не враховували частоту народжуваності самців у групі, отже, співвідношення вираховували відповідно до загальної кількості живонароджених поросят. Поросят з крипторхізм виявляли під час масової кастрації, яка проводилася на 3-й день після останнього опоросу, і відправляли в секції дорощування.

Результати та їх обговорення. Аналізуючи дані, наведені в таблиці 1, можна зробити висновок, що частота народжуваності поросят-крипторхідів становить 0,5% від загальної кількості живонароджених поросят, що є значною цифрою для даного господарства, якщо брати до уваги, що таке співвідношення було вираховано лише за один місяць.

Таблиця 1 – Поширеність поросят-крипторхідів серед усіх народжених поросят за місяць

Група	Загальна кількість	Кількість хрячків-
-------	--------------------	--------------------

	живонароджених поросят, гол.	крипторхідів, гол.
1	1368	7
2	1375	7
3	1365	7
4	1425	8
Разом	5533	29

Методика проведення хірургічної операції. Для цього за 18 годин до кастрації тварин переводили в станок і витримували на голодній дієті. Після чого для премедикації за 20 хв до ін'єкції анестетика в/м 1 % ацепромазин шляхом виконання пункції очного венозного синуса. Потім в/в повільно 10 % тіопентал натрію 10 мг/кг. За потреби продовження 10 % тіопентал у дозі 7 мг/кг. Фіксацію проводили на спеціально обладнаній столі, кнура фіксували в підвішеному стані, накладаючи петлі на плюсну у великих і в ділянці заплюсневого суглоба у дрібних тварин. Операційне поле обробляли 5% спиртовим розчином йоду з пульвелізатора, потім протирали ватно-марлевою серветкою. Після чого проводили інфільтраційну анестезію 0,5% новокаїном в ділянці місця передбачуваного розрізу. Оперативний доступ: розрізали нижню стінку живота на 1,5-2 см від білої лінії збоку від статевого члена, в сторону, де сім'яник не був видалений, що визначали по бирках на вухах, розріз робили довжиною 2-3 см, в залежності від розміру кнура. Одночасно рану закривали пальцем лівої руки для того, щоб під впливом внутрішньочеревного тиску не відбувалася евентрації внутрішніх органів, пальцем правої руки знаходили сім'яник і підтягували його за сім'яний канатик, виводили назовні, на 1,5-2 см вище сім'яника накладали лігатуру, після чого гонаду відсікали, а кукси сім'яного канатика занурювали всередину. На завершення накладали шви: безперервний на очеревину і м'язи і переривчастий петлеподібний шов на шкіру з жировою клітковиною. Шов обробляли аерозолем «Чемі Спрей», що містить у своєму складі діючу речовину хлортетрациклін. Для профілактики інфекційного перитоніту внутрішньом'язово вводили суспензії Амоксициліну 15 % в дозі 1 мл на 10 кг маси тіла тварини.

Після того, як було встановлено, що в нашому випадку поросят-крипторхідів буде вигідніше каструвати, слід визначити оптимальний вік для кастрації. У віці до 2 місяців включно виникають значні труднощі у виявленні сім'яника, що може затягнути час хірургічного втручання, а у віці 4-5 місяців підвищується ризик післяопераційних ускладнень, але це не говорить про 100% їх виникнення, для цього був розрахований відсоток виникнення післяопераційних ускладнень за 5 місяців у всіх піддослідних тварин, що зафіксовано в таблиці 2.

Таблиця 2 – Частота виникнення післяопераційних ускладнень (n=29)

Вид післяопераційного ускладнення	Частота виникнення ускладнень
Евентрація внутрішніх органів	-
Ранова інфекція	4
Інфекційний перитоніт	-
Кровотеча із сім'яного канатика	1
Разом	5

За результатами таблиці 2 можна дійти невтішного висновку, що частота виникнення післяопераційних ускладнень становить 17 % і 100 % цих випадків ускладнень піддаються лікуванню, тобто тварин можна зберегти. Встановлено, що на даному підприємстві оптимальним часом кастрації можна вважати вік від 4 до 5 місяців, кастрація в такому віці економить час хірургічного втручання і не викликає виникнення серйозних післякастраційних ускладнень.

Таким чином, встановлено, що заходи зниження економічної шкоди за наявності даної патології безпосередньо залежать від частоти народжуваності хрячків-крипторхидів: якщо ця цифра становить 0,5 % – буде більш ефективна кастрація. Частота виникнення післяопераційних ускладнень становить 17% і 100% цих випадків ускладнень піддаються лікуванню, тобто тварин можна зберегти. На даному підприємстві встановили оптимальний вік кастрації, який склав 4-5 місяців. Кастрація в такому віці заощаджує час хірургічного втручання і не викликає серйозних післякастраційних ускладнень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Amann RP, Veeramachaneni DN. Cryptorchidism in common eutherian mammals. *Reproduction*. 2007;133:541–61.
2. Dolf G, Gaillard C, Schelling C, Hofer A, Leighton E. Cryptorchidism and sex ratio are associated in dogs and pigs. *J Anim Sci*. 2008;86:2480–5.
3. Agoulnik AI, Huang Z, Ferguson L. Spermatogenesis in cryptorchidism. *Methods Mol Biol*. 2012;825:127–47.

УДК 619:616.6:636.8

ЗОЛОТАРЬОВА О.Ю., магістрант

Науковий керівник – **СМЕЛЬЯНЕНКО О.В.** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ХІРУРГІЧНІ ПІДГОДИ ДО ЛІКУВАННЯ УРОЛІТІАЗУ У КОТІВ

У статті описано результати оперативного лікування закупорки уретри у kota шляхом проведення проміжної уретростомії.

Ключові слова: кіт, обструкція уретри, уроліти, уретростомія.

Вступ. Проміжна уретростомія - оперативний спосіб лікування обструкції уретри у котів, коли консервативні методи лікування не дали позитивних результатів. У процесі операції видаляється статевий член, сім'яники і формується новий отвір уретри, схоже на уретру самок – коротке та широке. Показанням до операції є періодична чи стійка закупорка уретри. У котів закупорка найчастіше відбувається в дистальній частині уретри, яка в цьому місці найбільш вузька, через що там і застрягають каміння [2]. До утворення уролітів призводить порушення вітамінного та мінерального обміну речовин, кислотно-лужної рівноваги, дія мікроорганізмів, вроджені чи набуті звуження сечовивідних шляхів, питво жорсткої води, а також породна та індивідуальна схильність. При цьому у тварин з'являються сечові кольки, порушується акт сечовипускання. При повній закупорці уретри та неможливості випорожнення сечового міхура виникає гостра затримка сечі. При затримці сечі довше за добу у тварини розвивається ниркова недостатність, сильна інтоксикація та порушення роботи серця. Протягом 48-72 годин без надання допомоги тварина може загинути. Лікування має бути спрямоване на усунення закупорки та відновлення нормального відтоку сечі. При постановці сечового катетера можна проштовхнути камінь назад в сечовий міхур і відновити відтік сечі, проте непрохідність може бути стійкою, та катетер тільки зашкодить слизову оболонку уретри, не ліквідувавши закупорку. У такому разі операція є найкращим варіантом лікування [1,3].

Тому, метою нашої роботи було опрацювання методики проведення перинеальної уретротомії у котів в умовах ветеринарної клініки «Звірополіс» місто Київ.

Матеріали та методи досліджень. На прийом надійшов 5-річний кіт з ознаками гострої затримки сечі: тварина майже два дні не ходила в туалет, постійно нявкала, живіт у ділянці сечового міхура був роздутий, болючий. Постановка сечового катетера не дала результатів, тому було прийнято рішення провести операцію – промежена уретростомія. Операцію починали з висічення препуціального мішка та мошонки. Кіт був раніше кастрований, тому одразу приступали до видалення всієї жирової клітковини, що оточує пеніс. Для гарної